

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Zdeňka Kühna, Ph.D., v právní věci žalobce: **I. H.**, zast. JUDr. Annou Romanovou, advokátkou se sídlem nám. 5. května 812/8, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2015, č. j. OAM-131/ZA-ZA05-ZA05-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 7. 2016, č. j. 29 Az 31/2015 - 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Anně Romanové, advokátce se sídlem nám. 5. května 812/8, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4 114 Kč**. Tato částka jí bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

[2] Stěžovatel podal dne 16. 2. 2015 třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany, o jeho prvních dvou žádostech bylo rozhodnuto negativně. Důvodem předchozích žádostí byla obava z mafie, výhrůžky ze strany soukromých osob a skutečnost, že v České republice žije jeho bývalá manželka a dcera. Důvodem nynější žádosti o mezinárodní ochranu je obava z války, strach z postihu za nenastoupení do armády a snaha najít dceru.

[3] Krajský soud přisvědčil žalovanému, že stěžovatel žádné skutečnosti nasvědčující azylově relevantnímu pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) ani b) zákona o azylu neuvedl a nedoložil. Ke špatné bezpečnostní situaci na Ukrajině odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž plyne, že obavy ze služby v armádě a její odmítání nejsou azylově relevantní, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném

konfliktu. Konstatoval dále, že konflikt, který panuje ve dvou východních oblastech, nelze hodnotit jako totální, jde o izolovaný ozbrojený konflikt, který do dalších oblastí prakticky nezasahuje, nemá proto azylově relevantní význam pro obyvatelstvo žijící na západě země. Případná povinnost narukovat do armády není ani důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Shodně jako žalovaný považuje žádost za účelovou, podanou z důvodu snahy o legalizaci pobytu.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[5] Soudu vytýká, že při rozhodování nepřihlédl k obecně známým skutečnostem, k probíhajícím ozbrojeným konfliktům na Ukrajině a z nich plynoucí hroziící vážné újme na zdraví a na životě v případě navrácení do domovského státu. Rozsudek nemá oporu v provedeném dokazování a je v rozporu s platnými právními předpisy a s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

[6] Česká republika je vázána i Úmluvou o právním postavení uprchlíků, je proto povinna poskytnout ochranu všem, kterým hrozí újma na zdraví a životě. Bezpečnostní situace na Ukrajině je nestabilní, dochází k bojům mezi ozbrojenými povstalci, rebely, separatisty i vládními silami, k nucenému právnímu jednání a k vynucování nástupu do ozbrojených konfliktů bez ohledu na garantovaná lidská práva a svobody. Tisíce lidí jsou v nebezpečí pro utrpené zranění, tisíce přišly o život a tisíce opustily Ukrajinu. Tato situace u stěžovatele vyvolává strach z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu a z nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) a c) téhož předpisu.

[7] S ohledem na uvedené má důvodné obavy, že v případě návratu bude pronásledován pro svoji národnost a pohlaví a bude vystaven nutnosti zapojit se do ozbrojeného konfliktu, obává se, že bude zmrzačen a usmrcen. Důvodnost svých obav prokázal v řízení před krajským soudem z obecně známých mediálních zpráv a z informací zveřejněných na internetu a je nepochopitelné, proč k nim krajský soud nepřihlédl, jakož nepřihlédl ani k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a ke kvalifikační směrnici.

[8] Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek, jakož i rozhodnutí žalovaného, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační námitky považuje za zcela neopodstatněné, neboť neprokazují nezákonnost výroku jeho rozhodnutí. Vyjádřil se k i aktuální situaci na Ukrajině, která má být dle dostupných informací klidná, došlo ke standardizaci systému výkonu vojenské služby a v systému vysílání do oblastí bojů na východě země, včetně přístupu státních orgánů k postihu za nenastoupení k vojenské službě v rámci částečné mobilizace.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Ve věcech mezinárodní ochrany se poté v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení

pokračování

ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[12] Kasační soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu.

[13] Stěžovatel namítal, že krajský soud nepřihlédl k obecně známým skutečnostem ohledně probíhajícího ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, k Úmluvě o právním postavení uprchlíků ani ke kvalifikační směrnici. Tato tvrzení nijak nekonkretizoval. Nejvyšší správní soud ověřil, že žalovaný i krajský soud vycházely ze všech skutečností, které v řízení vyšly najevo, včetně skutkových tvrzení stěžovatele, mediální zprávy považoval krajský soud zjevně za nadbytečné. Soud tak nemá krajskému soudu ani žalovanému co vytknout, neboť jejich závěry týkající se bezpečnostní situace na Ukrajině (pouze těch se týkaly kasační námitky) jsou v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou.

[14] Plyne z ní, že k udělení mezinárodní ochrany nestačí pouze existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale musí mu v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity (srov. zejména rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS). Situaci na Ukrajině však nelze klasifikovat jako totální konflikt (srov. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69, či ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31). Stěžovatel by proto musel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že již vážnou újmu utrpěl nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, že konflikt probíhá v části země, kde pobýval, a nemůže najít účinnou ochranu v jiné části, nebo že jsou dány jiné faktory, které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (srov. shora citovaný rozsudek sp. zn. 5 Azs 28/2008). Žádné takové skutečnosti nevyšly v řízení najevo.

[15] Také problematikou služby v armádě se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval např. v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, či v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, a dospěl k závěru, že samotné odmítání této služby, byť by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, není azylově relevantní.

[16] Soud k tomu pro úplnost dodává, že uvedená obava může být azylově relevantní pouze tehdy, pokud je odůvodněna reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením (srov. posledně citovaný rozsudek kasačního soudu). Ani jedna z těchto situací však nebyla v posuzovaném případě dána. Ze stěžovatelovy žádosti a pohovorů je zřejmé, že se v jeho případě jedná o „běžný“ nesouhlas s nástupem vojenské služby (aniž by soud jeho důvody jakkoli bagatelizoval). Uvedl, že nechce do války a obává se trestního postihu za odmítání vojenské služby. Stěžovatelovy důvody jsou lidsky pochopitelné, to ale neznamená, že se jedná o důvody výjimečné, které by bylo možné kvalifikovat jako ryzí přesvědčení v intencích citované judikatury.

[17] Soudu nejsou známy ani žádné jiné relevantní informace, na jejichž základě by vyvstaly pochybnosti, že by neudělením mezinárodní ochrany došlo k porušení zásady *non-refoulement*.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Z výše uvedeného je zřejmé, že Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení v postupu krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[20] V řízení před krajským soudem byla stěžovateli ustanovena advokátka JUDr. Anna Romanová, která ho zastupovala i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 8, věta poslední, s. ř. s.). V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni za řízení o kasační stížnosti odměnu za jeden úkon právní služby (kasační stížnost) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3 400 Kč. JUDr. Anna Romanová je plátkyní daně z přidané hodnoty. K nákladům řízení se tedy přičítá daň v sazbě platné ke dni ukončení řízení o kasační stížnosti, tj. ve výši 714 Kč. Náhrada nákladů řízení tak činí 4 114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí. O odměně a náhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyně za řízení před krajským soudem rozhodl krajský soud.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu